

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. iij. De vnitate formali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

& est ens incommunicabile pluribus, quæ tunc sunt actu completa. Continuum v. g. constat ex pluribus, quæ sunt incompleta, quando sunt unita, & component vnum. Aceruus autem lapidum constat ex lapidibus multis actu completis, quando component aceruum, qui propterea est ens per accidens.

Existentia non est principium indiuiduans. Ex quibus colliges, existentiam non esse magis principium indiuiduans quam essentiam, cum ambæ sint indistinctæ, neque sit maior ratio cur vna indiuiduet, quam altera.

SECTIO III.

De unitate formali.

Eius definitio.

Dico primò, unitatem formalem esse rei indiuisionem in plures essentias dissimiles.

Ratio est, quia natura humana v. g. secundum se sumpta non est indiuisibilis in plures essentias similes; si enim abstrahatur, diuidi potest in Petrum, Paulum, &c. quorum plures sunt realiter essentia inter se similes. At verò quælibet essentia secundum se hoc habet, quod diuidi nullo modo possit in plures essentias dissimiles. Natura v. g. humana, diuidi non potest in humanam & equinam. Illa indiuisibilitas naturæ in plures essentias dissimiles vocatur vnitas formalis, sicut indiuisibilitas in plures essentias similes & completas vocatur vnitas numerica.

Differt ab unitate numerica. Dico secundò, dari unitatem formalem non realiter, sed ratione distinctam à numerica.

Ratio est, quia nulla est res, cui non conueniat negatio illa, quam vnitas formalis superaddit enti, nempe quod res sit indiuisa in plures essentias dissimiles; homo enim ita dicit essentiam humanam vt adiunctam habeat negationem essentia equinae. Patet autem, quod huiusmodi vnitas distinguatur à numerica, quæ dicit indiuisibilitatem in plures essentias similes: hanc autem formalis vnitas non dicit; ergo alia est vnitas formalis, alia numerica; non quod illa realiter sint diuersæ, sed solo tantum conceptu, quia essentia singularis, & essentia communis, vt supra sæpe dictum est, sola ratione distinguuntur; sed vnitas formalis non potest magis distingui ab unitate numerica, quam natura communis à singulari: ergo vnitas formalis non distinguitur realiter à numerica.

Differt ab unitate vniuersali. Dico tertio, unitatem formalem esse saltem ratione distinctam ab unitate vniuersali.

Ratio est, quia vnitas vniuersalis consistit in indiuisione naturæ in plura eiusdem nominis & rationis, cum aptitudine quâ illa natura diuidi possit in illa plura; consistit enim in illis duobus: primum est indiuisio: secundum diuisibilitas. Vnitas formalis dicit quidem indiuisionem, sed non dicit diuisibilitatem; significat enim solam essentiam secundum se; siue illa sit singularis, siue sit vniuersalis: ergo vnitas formalis distinguitur per rationem ab unitate vniuersali. Sed hoc tamen vt sit manifestius, explicandæ omnino sunt plures controversiæ circa unitatem vniuersalem, de qua mihi nunc plenè dicendum est; nam tamen à pluribus video Doctores in Logica tradi rationem implicatissimam circa questionem vniuersalem, vt sic ad Philosophiam tyronum ingenia informant; certum tamen est illam esse omnino propriam Metaphysicæ; ideoque de vniuersalibus in communi statui nunc plenè dicere, de quibus in particulari dictum est in Logica.

QVÆSTIO III.

De unitate vniuersali, totaque ratione quidditativa vniuersalitatis.

AD intelligentiam igitur unitatis huius, de qua tot lites moueri solent, dicenda sunt quinque. Primò, quid sit vniuersale, seu quid sit vnitas illa, quæ appellatur vniuersalis. Secundò, vtum detur aliquod vniuersale, natura scilicet aliqua vna & apta inesse multis; an verò conceptus solum aliquis formalis appelletur vniuersalis. Tertiò, vtum existat à parte rei huiusmodi vnitas vniuersalis, an verò tantum per intellectum. Quartò, per quam intellectus operationem fiat vnitas vniuersalis, vtum videlicet illa fiat per solam abstractionem, an verò addi ei præterea debeat cognitio comparatiua. Quintò de proprietatibus vniuersalium.

SECTIO I.

Quid sit vniuersale.

Certum est ex tradenda statim definitione vniuersalium, quod debent in ipso vniuersali distingui pars materialis, & pars formalis. Prima est ipsamet natura realis substrata vniuersalitati, idest quæ denominatur vniuersalis. Altera est ipsa vniuersalitas, videlicet vnitas & aptitudo essendi in multis. Ad explicationem ergo quidditativæ rationis vniuersalium dicendum est primò, quomodo definiatur & diuidatur generatim vniuersale. Secundò, quid sit natura illa, quæ vocatur vniuersalis. Tertiò, quid sit vnitas naturæ vniuersalis. Quartò, quid aptitudo illa essendi in multis.

§. I.

Vniuersale quomodo definiatur, & diuidatur.

Dico primò, vniuersale communissimè sumptum significare id quod in se vnum est, & est commune pluribus. Quia verò pluribus modis contingit aliquid esse commune pluribus, idem multiplex omnino est vniuersale.

Vniuersale communiter sumptum definitur.

Primò enim aliud est vniuersale complexum, aliud incomplexum. Complexum est propositio quam vocamus vniuersalem, vt, *Homo est animal*. Vniuersale incomplexum est res aliqua simplex & communis pluribus: & hoc alterum est multiplex; nam aliud est vniuersale in-causando, & est illud, quod plures effectus causat, vt Deus, cælum, &c. Vniuersale in significando est vox significans plura, v. g. hæc vox, *homo*, significat plures homines. Vniuersale in representando est imago multa representans, vt imago leonis omnes representat leones, & cognitio quam habeo de homine, omnes representat homines.

Varia diuisiones vniuersales.

Denique vniuersale in essendo, & in prædicando est illud, quod est in multis, & quod prædicatur de multis, vt natura humana est in Petro, Paulo, &c. De hoc autem solo vniuersali agit Metaphysica, quia illud est propriè vniuersale oppositum singulari, quod nec est, nec esse potest in pluribus, vt Socrates.

Certum est secundò, vniuersale in essendo re- & diffiniri, *Aliquid vnum aptum inesse multis*, vel

Vniuersale in essendo definitur.